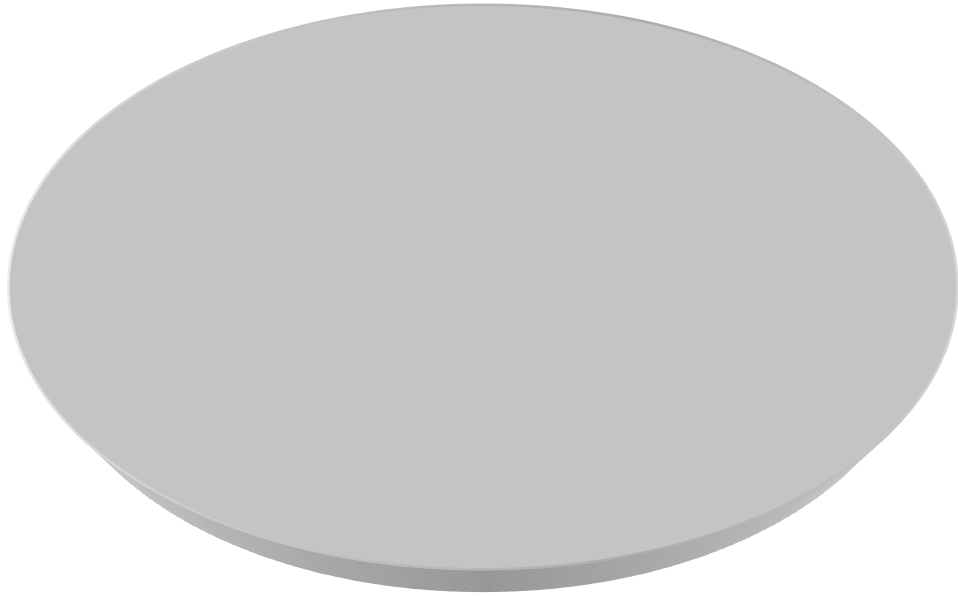

وزارت آموزش پرورش

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

شورای برنامه ریزی درسی حرفه و فن

اسفند ماه 88

بخش اول: کلیات

فهرست :

بخش اول: کلیات

4.....	مقدمه.....
5.....	فلسفه وجودی.....
6.....	رویکرد و جهت گیری برنامه درسی.....
6.....	اصول حاکم بر برنامه درسی.....
7.....	اهداف کلی درس در دوره.....
8.....	ارتباط با اهداف شورای عالی.....
8.....	رابطه با برنامه درسی ملی.....
9.....	رابطه با دوره ها.....
9-1-2.....	مصادیق ساحت ها و عرصه ها در درس آموزش حرفه و فن.....

بخش دوم: عناصر و مولفه ها

11.....	عناصر و مولفه ها.....
11.....	جدول موضوعات درسی.....
12-16.....	اهداف پایه ها.....
17.....	اهداف مشترک.....
19-22.....	مهارتهای مشترک.....
23-45.....	جدول اهداف، مفاهیم و محتوا.....
46.....	شیوه سازماندهی محتوا.....
46.....	روشهای تدریس.....
46.....	اصول حاکم بر یاددهی یادگیری.....
47.....	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی.....

بخش سوم: توصیه های اجرایی برنامه

49.....	روشهای اشاعه برنامه.....
49.....	ویژگی های تولید کنندگان.....
50.....	ویژگی های ارزیابان.....
51.....	صلاحیت های حرفه ای معلمان.....
51.....	موانع و مشکلات.....
52-59.....	جدول ابزار.....
60.....	منابع.....

بند 1-مقدمه

یکی از نیازهای دانش آموزان دوره راهنمایی که در سن نوجوانی و بلوغ قرار دارند آشنا شدن با جامعه و محیط پیرامون، مسیر های تحصیلی و شناخت استعدادها و توانایی های خودشان است تا بتوانند نسبت به آینده تحصیلی و شغلی خود بهتر بیاندیشند و راه مناسب تری را انتخاب کنند.

در س حرفه و فن که سابقه ورود آن به برنامه درسی مدارس راهنمایی به سال 1350 بر می گردد، از ابتدا عهده دار ارائه این نوع آموزش ها به دانش آموزان بوده و هنوز هم از این درس انتظار می رود که بتواند دانش آموزان را با مسیر های تحصیلی آینده و با مشاغل و حرفه های موجود در جامعه آشنا ساخته و به آنان کمک کند تا استعدادهای خود را بشناسند و برای آینده خود تصمیم بگیرند. گرچه نمی توان نیل به چنین هدفی را تنها از یک درس انتظار داشت، اما در مقایسه با سایر دروس این درس می تواند سهم بیشتری را بر عهده بگیرد.

به همین دلیل محتوای این درس بر خلاف سایر دروس که بر یک موضوع تمرکز دارند به موضوعات مختلفی می پردازد و از تنوع محتوایی برخوردار است. از دیگر تفاوت های این درس با سایر دروس این است که جنبه عملی و مهارتی آن نسبت به جنبه نظری قوی تر است و دانش آموزان را به کار و عمل وادار می کند..

کتابهای درسی حرفه و فن از سال 1350 تا کنون چند بار دستخوش تغییر و تحول شده و نشیب و فرازهایی را طی کرده است و در این تغییر و تحولات همواره سعی بر این بوده که برنامه جدید بتواند زمینه ساز مناسب تری را برای تحقق اهداف فراهم کند. آخرین برنامه ریزی برای این درس در سال 1377 انجام شده و کتابهای کنونی حاصل اجرای همان برنامه درسی است. اگر چه این کتابها نسبت به کتابهای قبل از خود دارای امتیازاتی بوده اند، اما گذشت بیش از 10 سال از تدریس آنها در مدارس، نشان داده است که زمان بازنگری آنها فرا رسیده و برای پاسخگویی به نیازهای جدید، به برنامه ای جدید نیاز است. به همین منظور شورای برنامه ریزی حرفه و فن از سال 1387 فعالیت جدید خود را برای تدوین برنامه جدید آغاز کرد و آنچه در این مجموعه فراهم شده محصول چندین ماهه این شورا است.

با توجه به این که در همین فاصله، تدوین برنامه درسی ملی نیز به انجام رسیده است و در آن برنامه بر کار و فناوری تاکید شده و حوزه یادگیری مستقلی به این موضوع اختصاص یافته، در این برنامه نیز سعی شده است تا جنبه های عملی و مهارتی و ایجاد نگرش نسبت به ارزش کار و عمل استفاده از فناوری های جدید مورد توجه و تاکید قرار گیرد.

از ویژگی های مهم برنامه جدید می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- 1- تاکید بر جنبه های عملی و مهارتی نسبت به جنبه های دانش نظری
  - 2- کاهش تعدا عناوین موضوعی در هر سال از 12 عنوان به 6 عنوان به منظور یادگیری عمیق تر
  - 3- ایجاد انعطاف در برنامه با گنجانیدن واحدهای انتخابی در کنار واحدهای مشترک
  - 4- توجه به علائق متفاوت پسران و دختران از طریق واحدهای انتخابی
  - 5- توجه به صنایع و حرفه های بومی و منطقه ای از طریق گنجانیدن واحدهایی در این زمینه
  - 6- توجه به نیازهای جدید کنونی جامعه از قبیل کارآفرینی، فناوری اطلاعات و مهارتهای زندگی
- امید است مسئولان محترم اجرایی نیز با توجه به نیاز امروز جامعه به تغییر و تحول در راستای تحقق اهداف چشم انداز 20 ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران اهتمام کافی برای فراهم کردن امکانات و تجهیزات مورد نیاز این برنامه علی الخصوص تامین نیروی انسانی کار آمد، مبدول فرمایند.

2- فلسفه وجودی این درس (ضرورت آموزش حرفه وفن در مدارس)

امروزه محصولات فناوری محیط زندگی اغلب جوامع را پر کرده و هر روز محصولات تازه با ویژگی های نو به بازار می آید و به دنبال خود نیازهای جدید، محصولات جدید و مشاغل جدید پدید می آورد. دانش آموزان از صبح تا شب در اطراف خود با انواع مختلفی از این محصولات از جمله اتومبیل، وسایل برقی، رادیو تلویزیون، تلفن، رایانه و غیره سروکار پیدا می کنند و حس کنجکاوی آنها در ارتباط با چگونگی عملکرد این وسایل و نحوه ساخت آنها تحریک می شود. آنها علاقه مندند بدانند این وسایل چگونه تولید شده و چگونه کار می کنند چه موادی در آنها به کار رفته است آیا در کشور خودمان ساخته شده اند یا از کشورهای دیگر وارد شده اند، آیا مشکلات و مضراتی هم به دنبال دارند یا نه، خطرات و زیانهای احتمالی آنها کدامند، چه حرفه ها و مشاغلی در ارتباط با این محصولات وجود دارد و.... مجموعه این سوالات مرتبط با حوزه یادگیری فناوری (تکنولوژی) است که امروزه اکثر نظامهای آموزشی برای پاسخگویی به آنها آموزشهایی را در برنامه درسی مدارس پیش بینی کرده اند که در هر کشور نام خاص خود را دارد. برخی از این اسامی عبارتند از «مهارتهای زندگی»، «کار عملی»، «آموزش فناوری»، «آشنایی با کار»، «آموزش کار» و غیره

با توجه به مراتب فوق 5 به دلایل زیر آموزش فناوری یا حرفه وفن در مدارس کشور ما نیز ضرورت دارد:

- 1- اقتصادی: فناوری کلید توسعه اقتصادی است و آموزش فناوری می تواند موجب هدایت دانش آموزان به مشاغل تولیدی و صنعتی شود.
  - 2- آموزشی: فناوری بخشی از سواد علمی است که امروزه مورد نیاز هر فرد است.
  - 3- اجتماعی: آشنایی دانش آموزان با محیط اجتماعی، مشاغل و ارتباطات اثرات فناوری با مسائل اجتماعی از ضرورتهای امروز است
  - 4- توانایی های فردی: آموزش فناوری سبب پرورش ویژگی های شخصیتی همچون اعتماد به نفس، احساس مسئولیت، نظم، توانایی حل مسئله و مهارتهای یدی در دانش آموزان می شود.
  - 5- هماهنگی با برنامه درسی ملی: از آنجا که یکی از حوزه های یادگیری مورد تایید در برنامه درسی ملی کار وفن آوری است، این درس زمینه مناسبی برای آموزشهای مرتبط با کار و فناوری فراهم می سازد.
- از ویژگی های مهم این درس نیاز به فضای کارگاهی و تجهیزات جهت انجام کارهای عملی است که باید در مدارس فراهم شود.

بند 3- رویکرد:

رویکرد کلی حاکم بر برنامه های درسی بر اساس برنامه درسی ملی رویکرد «فطرت گرایی توحیدی» است لازمه اتخاذ این رویکرد در برنامه ریزی درسی توجه به پرورش همه استعدادها و پرداختن به همه جنبه های وجودی دانش آموزان است. از آنجایی که یکی از نیازهای عمده دانش آموزان کسب شایستگی های فردی و مهارت های عملی است، رویکرد خاص این درس «عملی مهارتی» در نظر گرفته شده است. این درس دانش آموزان را با فرایندهای ساده کار از طریق به کار گیری مواد و ابزار در گیر کرده و آنها را در موقعیت هایی شبیه تحصیل در مراکز فنی و حرفه ای قرار می دهد. دانش آموزان در این درس چگونگی استفاده صحیح از مواد و ابزار، رعایت نکات ایمنی، وظیفه شناسی و روحیه همواری و توانایی هایی از این قبیل را فرا می گیرند و می توانند در آینده شغلی و زندگی اجتماعی خود این آموخته ها را به کار گیرند.

بند 4- اصول حاکم بر برنامه درسی

- 1- برنامه درسی حرفه و فن باید ارزشهای حاکم بر کار و تولید در فرهنگ اسلام و هویت جامعه ایران طراحی و تدوین شود.
- 2- برنامه درسی حرفه و فن باید رابطه بین مدرسه و جامعه را تقویت نماید.
- 3- با توجه به علائق و توانایی دانش آموزان باید فعالیت های مختلفی در برنامه درسی حرفه و فن طراحی شود.
- 4- برنامه درسی حرفه و فن باید این امکان را فراهم می کند که دانش آموزان با کار گروهی آشنا شوند.
- 5- فعالیت های برنامه درسی حرفه و فن باید به گونه ای سازمان دهی شوند که زمینه را برای هدایت تحصیلی و شغلی دانش آموزان فراهم کند.
- 6- برنامه درسی حرفه و فن باید به گونه ای طراحی شود که دانش آموز بتواند برخی از نیازهای فردی خود را در زندگی روزمره برطرف کند و راههای تأمین این نیازها را با توجه به امکانات قابل دسترس کشف کند.
- 7- فعالیت های برنامه درسی حرفه و فن حتی الامکان باید با شرایط اقتصادی خانواده ها و واقعیت موجود در جامعه و نظام آموزشی منطبق باشد تا از قابلیت اجرایی بالایی برخوردار گردد.
- 8- برنامه درسی حرفه و فن از طریق آشنایی با دنیای کار، انجام فعالیت های عملی، شناخت فرآیند کار، روحیه کار کردن را در دانش آموزان تقویت می کند. کار می تواند در مدرسه، خانه، مزرعه یا ارائه خدمات به جامعه انجام شود.
- 9- برنامه درسی حرفه و فن باید از طریق آشنایی با صنایع دستی بومی و محلی، و مشاغل منطقه دانش آموزان با امکانات، محدودیت ها و فرهنگ منطقه خود بیشتر آشنا کند.
- 10- برنامه درسی حرفه و فن باید با نگاه کل نگر و جامع به انسان و در نظر گرفتن ابعاد وجودی او طراحی و تدوین شود.

بند 5-اهداف کلی درس آموزش حرفه و فن در دوره راهنمایی

هدفهای کلی درس آموزش حرفه و فن دوره راهنمایی در سه حیطه شناختی، مهارتی و نگرشی انتظار می رود دانش آموزان در پایان دوره راهنمایی به اهداف ذیل دست یابند:

حیطه شناختی

- 1-آشنایی با فناوری و تاثیر آن بر جنبه های مختلف زندگی انسان
- 2-آشنایی با فرآیند طراحی، ساخت، تولید و ارزشیابی محصولات
- 3-آشنایی با مواد مختلف مانند(چوب، پارچه، کاغذ، غذا و....)
- 4-آشنایی با کار، شغل، کارآفرینی و ارزش آن در اسلام
- 5-آشنایی با استعدادها و توانایی های خود در جهت انتخاب مسیر تحصیلی و شغلی در آینده
- 6-آشنایی با زمینه های شغلی و رشته های تحصیلی

حیطه مهارتی

- 1-کسب مهارتهای فنی پایه و شایستگی های فردی و اجتماعی
- 2-کسب مهارت بکار گیری و استفاده بهینه از امکانات و منابع و ابزار
- 3-کسب مهارتهای استفاده از اصول ایمنی و بهداشتی برای انجام کارها
- 4-کسب مهارت گردآوری و ارائه اطلاعات به روشهای مختلف
- 5-کسب مهارتهای زندگی در جامعه الکترونیک
- 6-کسب مهارتهای زندگی سالم(مراقبت از محیط زیست، پرهیز از رفتارهای پر خطر، تغذیه سالم)
- 7-کسب مهارتهای اداره منزل (طبخ غذا، دوخت و تعمیر لباس و وسایل، مراقبت از خود، فرزندان و بیمار و...)

حیطه نگرشی

- 1-توجه به ارزشهای دینی، فرهنگی، اخلاقی در طراحی و تولید محصولات
  - 2-کسب نگرش سازنده و سالم نسبت به آموزش حرفه ای، اشتغال مفید و کارآفرینی
  - 3-تقویت نگرش مثبت نسبت به ارزش کار، روحیه کار کردن و علاقه به کار
  - 4-تقویت روحیه نظم، دقت، زیبایی شناسی، همکاری و مشارکت در کار گروهی و رعایت اصول ایمنی
  - 5-تقویت روحیه صرفه جویی در استفاده از منابع و حفظ آن برای آیندگان
- علاوه بر اهداف فوق، برنامه درسی حرفه و فن بر مهارتهای زیر نیز تاکید دارد. مهارتهای فنی پایه در حوزه فناوری مانند مهارتهای تفکر، حل مساله، مراقبت های بهداشتی و ایمنی و خود ارزیابی

بند 6-ارتباط برنامه با اهداف شورای عالی

اهداف برنامه درسی حرفه و فن	اهداف شورای عالی
2شناختی	1-موفقیت دیگران را ارج می نهد و خود نیز برای رسیدن به موفقیت تلاش می کند
7مهارتی و 4نگرشی	2-به دیگران کمک می کند و در رفع ضعفهای آنها می کوشد
1و 2و 3و 5مهارتی	3-نسبت به کاربرد علم در بهبود روشهای انجام کار آگاه است.
1و 3شناختی	4-روحیه علمی، قدرت استدلال و تفکر انتقادی و خلاق دارد.
4و 5مهارتی	5-نحوه یادگیری خود را می فهمد.
4و 4نگرشی	6-به تفکر و مباحثه علاقه مند است و با روش تحقیق آشنایی عملی دارد.
4شناختی	7-با استعداد های خود آشنا است و سعی در پرورش آنها دارد.
5شناختی	8-از تجارب و دستاوردهای فرهنگی دیگران استفاده می کند و از تقلید کورکورانه اجتناب می ورزد.
4و 5مهارتی	9-نظرات اصلاحی دیگران را در مورد خود جویا می شود و از آنها استفاده می کند.
4نگرشی و 1مهارتی	10-در کارهای گروهی و اجتماعی شرکت می کند و به نقش و اهمیت رهبری و وظایف اعضا واقف است.
1نگرشی	11-به وظایف و مسئولیت هایی که دارد وارد است و نسبت به انجام آنها پایبند است.
4نگرشی و 4شناختی	12-خدمت کردن به مردم و میهن را وظیفه می داند.
1مهارتی	13-در حفظ و احیای محیط زیست کوشش می کند.
2و 6مهارتی 5نگرشی	14-نقش تغذیه در را در حفظ و سلامت بدن می داند و با تغذیه مناسب سلامتی خود را حفظ می کند.
7مهارتی	15-راههای حفظ استقلال و آزادی و عدم وابستگی را می شناسد.
4مهارتی و 2نگرشی	16-ارزش کار را برای بهبود وضعیت فردی و اجتماعی می داند.
3نگرشی	17-در حفظ وسایل خود می کوشد و با ترمیم آنها حداکثر استفاده از آنها را می کند.
7مهارتی	18-نسبت به حفظ و توسعه منابع اقتصادی ملی و منطقه ای خود حساس است.
5نگرشی	19-به نقش مشاغل و حرفه در زندگی فردی و اجتماعی آگاه است.
2نگرشی 4شناختی	20-برای حمایت از تولیدات داخلی استفاده از آنها را به کالاهای مشابه خارجی ترجیح می دهد.
7نگرشی	21-به مشارکت در فعالیت های اقتصادی علاقه مند است.
3نگرشی و 6شناختی	

بند 7-رابطه با برنامه درس ملی

یکی از اهداف تدوین برنامه درسی ملی کاستن از تمرکز و باز گذاشتن دست معلم در برنامه های درسی است. در این برنامه با توجه به تاکید بر هدف محوری و اینکه اهداف در نظر گرفته شده کلیه ی دانش آموزان را شامل می شود در بخش تولید محتوا انعطاف کافی در نظر گرفته شده است تا هر منطقه و استان متناسب با نیاز

ها و ویژگی های خود از میان موضوعات بتواند چند موضوع را انتخاب و با استفاده از امکانات موجود در استان اجرا نماید. همچنین این برنامه طوری طراحی شده که پاسخگوی نیازهای جنسیتی دختران و پسران بوده و هر گروه متناسب با نیازها و ویژگی های جنسیتی خود، موضوعات را انتخاب و اجرا نمایند. از طرفی در تدوین این برنامه از تجربیات دیگر کشورها در زمینه دروس مشابه مانند آموزش تکنولوژی در انگلستان و مهارت های زندگی در مالزی و خانه داری و صنعت در ژاپن استفاده شده است. همچنین با توجه به جهت گیری برنامه درسی ملی در راستای پرورش انسان جامع الاطراف و متناسب با فرهنگ ایرانی - اسلامی و قرآنی در تهیه این برنامه از عناصر 5 گانه در عرصه ی ارتباطات 4 گانه ی انسان کامل با خویشتن - خدا - خلق - و خلقت استفاده شده که مصادیق آن در درس آموزش حرفه و فن در صفحات 1-9 و 2-9 ارائه شده است.

بند 8- رابطه با دوره ها

برنامه درسی حرفه و فن تنها درسی است که با رشته های گسترده فنی و حرفه ای و کار و دانش در متوسطه ارتباط دارد و با فراهم آوردن فرصت های آموزشی مناسب دانش آموزان را با استعدادها و رغبت های خود در زمینه فنی و حرفه ای آشنا می سازد و زمینه ایجاد انگیزه و اشتیاق برای ورود به این رشته ها را فراهم می کند.

بین موضوعات درس حرفه و فن و واحدهای کار دوره پیش از دبستان و محتوای موضوعات آن، ارتباط قابل توجهی وجود داشته باشد. که لازم است این فاصله بین پیش از دبستان تا دوره راهنمایی یعنی دوره ابتدایی به نحو شایسته و با وارد کردن مفاهیم مرتبط با حرفه و فن در این دوره پر شود

بخش دوم:
عناصر ومولفه های برنامه درسی

عناصر ومولفه های برنامه درسی

با توجه به خط مشی های سازمان پژوهش وبرنامه ریزی آموزشی وبا در نظر گرفتن شرایط واقعی نظام برنامه ریزی درسی ایران وبر اساس نتایج مطالعات تطبیقی وبررسی اسناد ومدارک حوزه ،برنامه درسی این برنامه بر اساس موضوعات زیر طراحی وتنظیم شده است.لذا از جدول موضوعات زیر در هر پایه 4 واحد اجباری و2 واحد اختیاری ،در مجموع 6 واحد در سال تدریس خواهد شد.

جدول موضوعات درسی حرفه وفن

بر اساس موضوعات فوق جدول هدف-مفاهیم ومحتوای برنامه به شرح جداول زیر در هر پایه می باشد

اهداف پایه ها

نام درس	پایه اول	پایه دوم	پایه سوم	اهداف	الزامی	اختیاری
فناوری و سیستم	☐			1- با فناوری و نقش آن در زندگی آشنا شوند. 2- با علل بوجود آمدن فناوری های نو آشنا شوند. 3- با تاثیر فناوری بر محیط زیست آشنا شوند.	☐	
		☐		1- با اثرات فناوری بر اقتصاد و فرهنگ جامعه آشنا شوند. 2- با فرایند تولید محصولات ساده فناوری آشنا شوند. 3- با مفهوم سیستم و اهمیت تفکر سیستمی آشنا شوند.		☐
مهارت های فنی پایه	☐			1- با برخی مفاهیم فنی آشنا شوند. 2- با مهارت های فنی پایه آشنا شوند. 3- با ابزار ساده کار (دستس و برقی) آشنا شوند.	☐	
کشاورزی 1 پرورش و نگهداری گل و گیاه و فضای سبز	☐			1- با تاثیر گل و گیاه و فضای سبز بر زندگی آشنا شوند. 2- با اصول کلی تاثیر پرورش گیاهان زینتی آشنا شوند. 3- با برخی ابزار ساده کار کشاورزی آشنا شوند.	☐	
کشاورزی 2 زراعت و باغبانی		☐		1- با نقش و اهمیت گیاهان در تامین نیازهای انسان آشنا شوند. 2- با نقش کشاورزی در توسعه و تفاوت های کشاورزی سنتی و صنعتی آشنا شوند. 3- با مفاهیم کاشت، داشت و برداشت گیاهان و ابزار مرتبط با آن آشنا شوند.		☐

نام درس	پایه اول	پایه دوم	پایه سوم	اهداف	الزامی	اختیاری
کار با چوب	☐			1- با منابع تولید چوب و روشهای حفظ و گسترش و استفاده بهینه از آنها آشنا شوند. 2- با نقش و اهمیت، کاربرد ها و فرآورده های چوب آشنا شوند. 3- با برخی ابزار ساده کار با چوب آشنا شوند.	☐	
	☐			1- با رایانه، جایگاه و تاثیر آن در زندگی آشنا شوند. 2- با فرایند تولید یک گزارش با استفاده از رایانه آشنا شوند	☐	
کار با رایانه		☐		1- با کاربرد رایانه در برخی مشاغل آشنا شوند	☐	
			☐	1- با خدمات الکترونیکی رایج در جامعه آشنا شوند. 2- با نکات مربوط به حقوق فردی و اجتماعی در کار با رایانه آشنا شوند.	☐	
واحد کار با رایانه در سال اول به شرط وجود امکانات کافی اجرای آن برای کلیه آموزشگاه ها الزامی و در غیر اینصورت اختیاری خواهد بود. (90-91)						
پوشاک	☐			1- با نقش و اهمیت پوشاک در حفظ و سلامت انسان آشنا شوند 2- با روشهای تولید انواع پوشاک آشنا شوند. 3- با برخی ابزار ساده دوخت و دوز آشنا شوند.		*
تزیینات منزل	☐			1- با نقش تزیینات در زیبا سازی محیط زندگی آشنا شوند. 2- با برخی روشهای تزیینات داخلی منزل آشنا شوند.		☐

نوع درس	پایه اول	پایه دوم	پایه سوم	اهداف	الزامی	اختیاری
صنایع بومی ودستی	☐			1- با برخی صنایع بومی ودستی ونقش آن در ایجاد اشتغال آشنا شوند. 2- با برخی ابزار ومواد اولیه در تولید صنایع دستی آشنا شوند.		☐
		☐		1- بانقش واهمیت صنایع بومی ودستی در اقتصاد خانواده ومنطقه آشنا شوند. 2- با ابزار ومواد اولیه وروشهای تولید برخی از صنایع دستی آشنا شوند. 3- بانواع صنایع بومی ودستی منطقه خود آشنا شوند		☐
داد وستد		☐		1- بانقش واهمیت دادوستد در جامعه آشنا شوند. 2- با برخی از دستورات دادوستد در اسلام آشنا شوند.	*	
کار با برق		☐		1- بانقش واهمیت وکاربردهای برق در زندگی آشنا شوند. 2- با چگونگی تولید،انتقال وتوزیع برق آشنا شوند. 3- با مفاهیم وابزار ساده کار با برق آشناشوند		☐
الکترونیک			☐	1- بااهمیت وکاربردهای الکترونیک در زندگی آشنا شوند. 2- باتعدادی از قطعات الکترونیکی وکاربردها وعلائم آنها در نقشه آشنا شوند		☐
غذا وبهداشت مواد غذایی		☐		1- بانقش واهمیت غذا در سلامت انسان آشنا شوند. 2- با مواد غذایی وبهداشت ونگهداری آن آشنا شوند. 3- با اصول وروشهای صحیح آماده سازی وبخت مواد غذایی آشنا شوند. 4- با برخی ابزار ووسایل پخت ونگهداری مواد غذایی آشنا شوند.		☐

نوع درس	پایه اول	پایه دوم	پایه سوم	اهداف	الزامی	اختیاری
دام پروری و صنایع تبدیلی			☐	1- با انواع دام و پرورش آن آشنا شوند. 2- با تولید محصولات دامی آشنا شوند. 3- با صنایع تبدیلی (گیاهی و دامی) آشنا شوند.		☐
ساختمان سازی		☐		1- با نقش و اهمیت و کاربردهای ساختمان در زندگی آشنا شوند. 2- با مصالح متداول ساختمان سازی آشنا شوند. 3- با مراحل طراحی و ساخت یک ساختمان ایمن با در نظر گرفتن مصرف بهینه انرژی آشنا شوند. 4- با برخی ابزار نقشه کشی و تعمیرات ساده آشنا شوند		☐
اشتغال و کار آفرینی			☐	1- با مفهوم شغل، اشتغال و طبقه بندی مشاغل آشنا شوند. 2- با مفهوم، اهمیت و نقش کار آفرینی در جامعه آشنا شوند. 3- با ضرورت قانون گرایی در کسب و کار در اسلام آشنا شوند. 4- با برنامه ریزی شغلی با بهره گیری از توانایی خود، امکانات و نیازهای محیطی آشنا شود.		☐
تدبیر منزل			☐	1- با خانواده، اهمیت، وظایف و مسئولیت های افراد در آن آشنا شوند. 2- با فنون و مهارت های اداره امور منزل زندگی جمعی آشنا شوند. 3- نقش، علاقه و توان خود را در امر اداره منزل و روابط متقابل بشناسد.		☐
کار با فلز			☐	1- با جایگاه، فرایند تولید و نقش فلز در زندگی آشنا شوند. 2- با ویژگی ها و کاربردهای فلزات در صنعت و مواد اولیه متداول برای تولید محصولات فلزی آشنا شوند. 3- با ابزار و روش های ساخت برخی وسایل ساده فلزی آشنا شوند.		☐

اختیاری	الزامی	اهداف	پایه سوم	پایه دوم	پایه اول	نوع درس
☐		<p>1- با اهمیت مراقبت از کودک آشنا شوند.</p> <p>2- با مراحل رشد و تکامل کودک و نیازهای او در هر مرحله آشنا شوند.</p>	☐			مراقبت از کودک
☐		<p>1- با خودرو و نقش آن در زندگی آشنا شوند.</p> <p>2- با چگونگی تولید خودرو و صنایع وابسته به آن آشنا شوند.</p> <p>3- با ابزارهای ساده تعمیر و نگهداری خودرو آشنا شوند.</p>	☐			آشنایی با خودرو

*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	(.....)
-	-	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
-	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	-	-	
*	*	*	

-	*	*	
-	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	-	-	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	
*	*	*	

اهداف مشترک:

این اهداف معرف کارکردها یا ماموریت ثانوی درس آموزش حرفه و فن دوره راهنمایی در جهت کمک به تحقق اهدافی است که مسئولیت آن در درجه نخست به عهده مواد درسی دیگری است که تقریباً در هر سه پایه این درس نیز پیگیری می شود .

نام درس	اهداف مرتبط دروس	اهداف مرتبط حرفه و فن
ادبیات فارسی	تقویت مهارت سخن گفتن-گوش کردن - نوشتن	گردآوری، تنظیم و ارائه اطلاعات (در قالب گزارش های مختلف)
مطالعات اجتماعی	1-حقوق ومسئولیت های فردی واجتماعی را در محیط های مختلف (خانواده ،مدرسه ،محلّه،شهر وروستا و....)بشناسد. 2-با انواع فعالیتهای اقتصادی ،مشاغل،فرهنگ کار،بهره وری ومسائل مربوط به آنها آشنا شوند 3-توانایی مشارکت ،همکاری ،کار گروهی را در انجام فعالیتهای مختلف در محیط ها وجوامع گوناگون (خانه،مدرسه،محلّه و....)بدست آورند.	کسب مهارتهای فنی پایه وشایستگی های فردی واجتماعی همکاری ومشارکت در کار گروهی تقویت روحیه نظم ،دقت
هنر	پرورش مهارتهای حرکتی ظریف پرورش حس زیبایی شناسی حفظ ونگهداری محیط زیست بررسی فرآیند وارزشیابی محصولات	طراحی ،ساخت وارزشیابی محصولات ساده فناوری پرورش حس زیبایی شناسی آشنایی با فرآیند طراحی ،ساخت،تولیدوارزشیابی محصولات زیبایی شناسی ،ورعایت اصول ایمنی

	طراحی، ساخت و ارزیابی محصولات هنری	
<p>-کسب مهارت های زندگی سالم(مراقبت از محیط زیست -پرهیز از رفتار های پر خطر -تغذیه سالم)</p> <p>-کسب مهارت های اداره منزل (طبخ غذا -دوخت و تعمیر لباس مراقبت از خود بیمار و...)</p> <p>-کشت و پرورش گیاه اهمیت و نقش گیاه در زندگی انسانها</p> <p>تقویت روحیه صرفه جویی در استفاده از منابع و حفظ آن برای آیندگان</p> <p>کسب مهارت های استفاده از اصول ایمنی و بهداشتی برای انجام کارها</p>	<p>مشاهده دقیق، کاربرد قوانین علمی در انجام امور</p> <p>-بهداشت و ایمنی</p> <p>-غذا و اهمیت آن</p> <p>-حفظ محیط زیست</p>	علوم تجربی
<p>حل مسئله -ترسیم نقشه -اندازه گذاری و اندازه گیری وسایل اندازه گذاری و اندازه گیری</p>	<p>حل مسئله -استفاده از ابزار و فناوری -اندازه گیری</p>	ریاضی
<p>توجه به ارزشهای دینی فرهنگی و اخلاقی در طراحی و تولید محصولات</p> <p>تقویت نگرش مثبت نسبت به ارزش کار، روحیه کار کردن و علاقه به کار</p> <p>توجه به ارزشهای دینی، فرهنگی، اخلاقی در طراحی و تولید محصولات</p>	<p>رعایت اخلاق اسلامی</p>	دینی
<p>کسب مهارت های زندگی سالم(مراقبت از محیط زیست، پرهیز از رفتارهای پر خطر، تغذیه سالم)</p> <p>کسب مهارت های اداره منزل (طبخ غذا، دوخت و تعمیر لباس و وسایل، مراقبت از خود، فرزندان و بیمار و...)</p> <p>تقویت نگرش مثبت نسبت به کار، روحیه کار کردن و علاقه به کار</p> <p>آشنایی با استعدادها و توانایی های خود در جهت انتخاب مسیر تحصیلی و شغلی در آینده</p> <p>- آشنایی با کار، شغل، کارآفرینی و ارزش آن در اسلام</p>	<p>-شناخت خصوصیات کار آفرینان</p> <p>-علاقه مندی به شغل کار آفرینی</p> <p>-توانایی برنامه ریزی مسیر شغلی کار آفرینی برای خود</p> <p>توسعه فردی</p>	<p>بین رشته ای</p> <p>1-پرورشی</p> <p>2-مهارت های زندگی</p> <p>3-کار آفرینی</p>

مهارت‌های مشترکی که در هر سه پایه به آنها پرداخته خواهد شد:

درس آموزش حرفه و فن به لحاظ ماهیت یک درس میان رشته ای است که هدف اصلی آن فراهم آوردن زمینه دست ورزی، کار با مواد و ابزار در حوزه های مختلف کشاورزی -صنعت و...است و با توجه به جدول دروس اجباری و انتخابی که برای آن تدوین شده است مفاهیم اساسی زیر را در طول سه سال با توجه به رویکرد آن در فعالیتهای متنوع پی می گیرد لذا هر 10مورد ذیل در همه واحدها در طول دوره مورد توجه بوده است و از ملاک های اصلی تدوین محتوا خواهد بود و با توجه به اصل از ساده به مشکل در سال اول و دوم و سوم به ترتیب طرحها -پروژه ها و مطالب غنی تر و پیچیده تر خواهد شد. در نتیجه مفاهیم در طول دوره 3ساله از طریق انجام فعالیتهای عملی دانش آموزان به مهارتهای اولیه مرتبط با مفاهیم که در موضوع ریز شده است دست خواهند یافت.

1-مهارت فنی و ریز مهارتهای آن

- حوزه فناوری

- طراحی

شناخت مسئله(ایده یابی و ایده سازی)

جمع آوری اطلاعات

تهیه طراحی

ترسیم و نقشه کشی

اندازه گیری

-ساخت

انتخاب و کاربرد مواد

انتخاب و کاربرد ابزار

رعایت ایمنی و بهداشت

حفظ محیط زیست

استفاده بهینه از مواد

- ارزیابی

عملکرد محصول
شکل ظاهری محصول

2- مهارت تفکر، مساله یابی و حل مساله و ریز مهارت‌های آن:

- شناخت مسئله و تجزیه آن
- گردآوری اطلاعات
- جستجوی راه حل ها
- آزمایش راه حل ها و انتخاب راه حل مناسب
- بازنگری و اصلاح

3- مهارت کار آفرینی و ریز مهارت‌های آن:

- شناخت نیازها
- شناخت فرصت ها
- شناخت توانایی ها و محدودیت ها
- مهارت‌های ارتباطی و اطلاعاتی
- روحیه همکاری
- حل مساله
- تجزیه و تحلیل موقعیت
- اعتماد به نفس و شهامت انجام کار
- خلاقیت

4_ مهارت مراقبت از خود و دیگران و ریز مهارت‌های آن:

1- ایمنی و بهداشتی

2- تغذیه

3- احساس مسئولیت

5- مهارت زندگی در جامعه الکترونیک و ریز مهارت‌های آن:

1- استفاده از خدمات الکترونیکی: (خرید و فروش- خود پرداز- ثبت نام- حضور و غیاب)

2- برقراری ارتباط از طریق شبکه (ایمیل)

3- تهیه و ارائه گزارش

6_ مهارت محیط زیست و مراقبت از آن و ریز مهارت‌های آن:

1- شناخت محیط زیست

2- شناخت منابع طبیعی

3- مدیریت منابع

4- مهارت حفظ محیط زیست پایدار

7_ مهارت رفتار اجتماعی و ریز مهارت‌های آن:

1- همیاری

2- کار گروهی

3- احساس مسئولیت

4- تبادل افکار و عقاید

5- تحمل در برابر نظرات مخالف

6- رعایت حقوق شهروندی

7- مخالفت با پیشنهاد غیر منطقی و غیر معقول (نه گفتن)

8_ :

1- شناخت فرصت ها

2- به کارگیری دانش در عمل

3- خود ارزیابی از حیث عوامل شکست و موفقیت:

-ابتکار

-خلاقیت

-توانایی ها و محدودیت ها

-شناخت استعدادها و علایق

-شناخت خود

9_ :

1- تجزیه و تحلیل هزینه -فایده عوامل تولید

(مواد- ابزار - نیروی کار- زمان)

2-مدیریت منابع

3-تفکر سیستمی

4-افزایش کیفیت

5-رقابت سال

جدول هدف مفاهیم ورتوس محتوای واحدمهارت های فنی پایه اول(الزامی)

جدول هدف مفاهیم ورئوس محتوای واحد کشاورزی 1 (پرورش و نگهداری گل و گیاه و فضای سبز- پایه اول (الزامی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس محتوا
شناختی	با کشاورزی و شاخه های آن آشنا شود.	کشاورزی	کشاورزی و شاخه های آن (زراعت، باغبانی، ماشین های کشاورزی، دامپروری، صنایع غذایی)، کشاورزی سنتی و پیشرفته
	با اهمیت و نقش کشاورزی در زندگی انسان آشنا شود.		اهمیت کشاورزی، نقش کشاورزی در زندگی انسان از جنبه های مختلف (غذایی، اقتصادی، صنعتی)
	با طبقه بندی گیاهان آشنا شود.	طبقه بندی گیاهان	طبقه بندی گیاهان از نظر سن (یک ساله و چند ساله)، شکل ظاهری و نیاز به آب، نور
	با عوامل موثر بر رشد و نمو گیاهان آشنا شود.	رشد و نمو گیاهان	عوامل درونی و محیطی موثر بر رشد و نمو گیاهان (قوه نامیه، آب، خاک، هوا، دما)
	با روش های ازدیاد و پرورش گیاهان زینتی آشنا شود.	ازدیاد گیاهان زینتی	ازدیاد گیاهان زینتی (جنسی و غیر جنسی)، روش مراقبت و نگهداری از گیاهان زینتی
	با احداث و نگهداری فضای سبز آشنا شود	فضای سبز	اصول و روش طراحی، احداث و نگهداری فضای سبز، چند طرح مهم باغ، باغچه و فضای سبز
	با کاربرد برخی ابزار ها و وسایل باغبانی آشنا شود.	ابزار ها- وسایل باغبانی	کاربرد برخی ابزار های و وسایل باغبانی و نکات ایمنی کار با ابزار های باغبانی
	با برخی از مشاغل مرتبط با پرورش گیاهان زینتی آشنا شود.		مشاغل مرتبط با پرورش گیاهان زینتی (باغبان، گل فروش و.....)
	توانایی شناسایی برخی از گیاهان زینتی منطقه را داشته باشد	گیاهان زینتی	شناسایی برخی از گیاهان زینتی متداول در منطقه (شناسایی گل بر مبنای شکل بوته، گل، برگ، بو)
مهارتی	توانایی کار با برخی از ابزار ها و وسایل باغبانی را داشته باشد.		کاربرد برخی از ابزار ها و وسایل باغبانی (بیلچه، آبپاش، سمپاش دستی و....)
	توانایی ازدیاد برخی از گیاهان زینتی را داشته باشد.		ازدیاد برخی از گیاهان زینتی منطقه از طریق بذر، قلمه و خوابانیدن
	نکات ایمنی و بهداشتی هنگام کار با گیاه و ابزار را رعایت کند.	ایمنی و بهداشت	رعایت نکات ایمنی و بهداشتی هنگام کار با گیاه و ابزار های باغبانی
	توانایی مراقبت و نگهداری صحیح گیاهان زینتی را داشته باشد.	مراقبت و نگهداری	مراقبت و نگهداری برخی از گیاهان زینتی متداول در منطقه (گیاهان آپارتمانی، و فضای باز)

0

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد صنایع دستی بومی سال اول و دوم (انتخابی)

توجه: این واحد منطقه ای و بومی بوده و محتوای آن توسط استان و یا منطقه بومی اجرا خواهد شد دستورالعمل اجرایی آن پس از تصویب در شورای عالی تهیه و ابلاغ خواهد شد. و

	<p>صنایع دستی بومی نقش صنایع دستی و بومی در اقتصاد خانواده انواع صنایع دستی بومی ابزار کار فرایند تولید روش کار</p>	<p>1- آشنایی با جایگاه و اهمیت صنایع دستی بومی و نقش آن در اقتصاد خانواده 2- آشنایی با انواع صنایع دستی بومی منطقه و ویژگی های خاص آنها 3- آشنایی با ابزار و وسایل کار تولید یکی از انواع صنایع دستی بومی منطقه و روش به کارگیری و نگهداری آنها 4- آشنایی با فرایند تولید یکی از انواع صنایع دستی و بومی منطقه 5- آشنایی با مشاغل مرتبط با صنایع دستی و بومی منطقه</p>	
		<p>1- تشخیص مواد اولیه مناسب برای تولید محصولات صنایع دستی و بومی 2- آماده سازی مواد اولیه مناسب برای تولید یکی از محصولات صنایع دستی بومی 3- به کار گیری صحیح ابزار ، وسایل و مواد مورد نیاز برای تولید یکی از محصولات صنایع دستی و بومی 4- نگهداری صحیح ابزار ، وسایل و مواد اولیه مورد نیاز 5- رعایت نکات ایمنی در آماده سازی مواد اولیه و به کارگیری ابزار توانایی تولید یک نمونه محصول از انواع صنایع دستی بومی منطقه ای در قالب یک کار گروهی یا فردی</p>	

****اهداف رفتاری و مثالهای مربوط به این واحد در انتهای فصل آمده است.

واحد رایانه پایه اول (الزامی-انتخابی)

)	-		-1
(...			
	-		-2
	-		
)	-		-1
(			
(	-		
word	-	Paint	-2
word pad	-	wordpad	
(	-		- 3
)			

واحد کار با رایانه در سال اول (90-91) به شرط وجود امکانات کافی اجرای آن برای کلیه آموزشگاه ها الزامی و در غیر اینصورت اختیاری خواهد بود

جدول هدف مفاهیم و رئیس محتوای واحدهای پایه دوم (الزامی)

...	-		-1
)	-		
(..	-		
□□	-		-2
)	-		-3
(	-		
word	-		-1
	-		
	-		
	-		
	-		

جدول هدف مفاهیم و رئیس محتوای واحدهای پایه سوم (الزامی)

	-		-1
	-		.
	-		.
	-		-2
	-		.
power point	-		-1
( )	-		.
( )	-		.
	-		-2
internet explorer	-		.
	-		.
	-		.
	-		.

جدول هدف مفاهيم ورتوس محتوای واحد فناوری و سیستم پایه اول (الزامی)

حیطه	اهداف	مفاهيم	رتوس محتوا
شناختی	<p>1- با تعريف فناوری آشنا شوند.</p> <p>2- با تعريف سیستم آشنا شوند.</p> <p>3- اجزاء و قسمتهای اصلی يك سیستم تولید را بشناسد</p> <p>4- با فرایند تولید يك محصول ساده آشنا شوند</p> <p>5- با اصول انتخاب و تغییر مواد، زیبایی شناسی، ایمنی و ارزیابی آشنا شوند.</p> <p>6- با تأثیرات مخرب فناوری بر محیط زیست آشنا شوند.</p>	<p>فناوري</p> <p>سیستم</p> <p>اجزاء و قسمتهای اصلی</p> <p>اصول انتخاب و تغییر مواد، زیبایی شناسی، ایمنی و ارزیابی</p> <p>نقش نیاز در تولید و تغییر</p> <p>تأثیرات مخرب</p>	<p>1- تعريف فناوری</p> <p>2- تعريف سیستم</p> <p>3- اجزاء و قسمتهای اصلی يك سیستم تولید</p> <p>4- فرایند تولید يك محصول ساده</p> <p>5- اصول انتخاب و تغییر مواد، زیبایی شناسی، ایمنی و ارزیابی آشنا شوند.</p> <p>6- تأثیرات مخرب فناوری بر محیط زیست</p> <p>7- نقش نیاز در تولید و تغییر محصولات فناوری</p>
مهارتی	<p>1- کسب توانایی شناسایی دسته بندی چند نوع فناوری</p> <p>2- توانایی تهیه فهرستی از اجزاء و قسمتهای اصلی يك سیستم ساده</p> <p>3- توانایی طراحی يك سیستم ساده با انتخاب درست مواد و تغییر آن</p> <p>4- توانایی به کار گیری اصول ایمنی، زیبایی شناسی و ارزیابی محصول خود</p> <p>5- تهیه فهرستی از اثرات مخرب فناوری بر محیط زیست</p>	<p>اجزاء و قسمتها</p> <p>اصول ایمنی، زیبایی شناسی و ارزیابی</p> <p>ثرات مخرب فناوری</p> <p>محیط زیست- صرفه جویی</p>	<p>1- توانایی شناسایی دسته بندی چند نوع فناوری</p> <p>2- تهیه فهرستی از اجزاء و قسمتهای اصلی يك سیستم ساده</p> <p>3- طراحی يك سیستم ساده با انتخاب درست مواد و تغییر آن</p> <p>4- به کار گیری اصول ایمنی، زیبایی شناسی و ارزیابی محصول در تهیه</p> <p>5- اثرات مخرب فناوری بر محیط زیست- صرفه جویی در استفاده از منابع</p>

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد کار با چوب پایه اول (الزامی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس محتوا
شناختی	1- آشنایی با جایگاه صنایع چوب و تاثیر آن بر زندگی انسان 2- آشنایی با فرایند تولید محصولات چوبی (طراحی، ساخت، ارزیابی) 3- آشنایی با انواع مواد مصرفی در صنایع چوب 4- آشنایی با کاربرد ابزار دستی و دستی برقی در صنایع چوب 5- آشنایی با مشاغل مربوط به صنایع چوب و امکان ادامه تحصیل در این رشته	چوب صنایع چوب محصولات چوبی فرایند تولید مواد ابزار	(- -)
مهارتی	1- اندازه گیری و اندازه گذاری - طراحی پروژه های چوبی ساده - انتخاب مواد اولیه مناسب - کار با ابزارهای دستی و برقی 2- توجه به هدفهای مهارتی دیگر شامل: - استفاده از وسایل ایمنی حفاظت فردی مانند: ماسک، گوشی، کفش و لباس کار - استفاده صحیح از ابزار و حفظ و نگهداری آن		:

واحد تزئینات منزل پایه اول (انتخابی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس مطالب
تزیینات	آشنایی با مبانی آراستگی منزل در فرهنگ ایرانی	آراستگی منزل	مبانی آراستگی منزل در فرهنگ ایرانی و نکات بهداشتی مرتبط با آن
	آشنایی با اهمیت و نقش تزیین در منزل در زندگی	وضعیت اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی هماهنگی تزیینات تزیین در منزل	اهمیت تزیین در منزل و تناسب و هماهنگی تزیینات در منزل با وضعیت اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی و روحیات افراد ساکن در خانه
	آشنایی با عوامل موثر در تزیین و آراستگی منزل	عوامل موثر	شناسایی عوامل موثر در تزیین و آراستگی منزل (اندازه، طرح خانه، میزان درآمد و بوجه، نوع فعالیت و حرفه افراد و...)
	آشنایی با مبانی رنگ شناسی و تاثیر آن در تزیین منزل	مبانی رنگ شناسی رنگها و تاثیر آنها بر دکوراسیون منزل	شناسایی خصوصیات روان شناسی رنگها و تاثیر آنها بر دکوراسیون منزل نحوه ی استفاده از رنگها در تزیینات داخلی
	آشنایی با اصول چیدن و مرتب کردن منزل	اصول چیدن مرتب کردن	مبانی و اصول چیدن وسایل منزل و مرتب کردن آنها
	آشنایی با وسایل تزیینی منزل	وسایل تزیینی منزل	وسایل و تجهیزات تزیینی منزل
	آشنایی با برخی مشاغل مرتبط با تزیین منزل	طراح داخلی، نقاش، نجار، گچبر مشاغل	مشاغل مرتبط با تزئینات و طراحی داخلی منزل (طراح داخلی، نقاش، نجار، گچبر و ...)
تزیینات	توانایی کاربرد وسایل تزیین منزل	اصول کاربرد هماهنگ وسایل تزیین منزل	اصول کاربرد هماهنگ وسایل تزیین منزل (وسایل قدیمی و عتیقه جات، وسایل تزیینی بومی، صنایع دستی، گل، تابلو و...)
	انتخاب رنگها و نحوه استفاده از آن ها در تزیین منزل (آلبوم رنگها و پارچه ها)	انتخاب رنگها	به کار گیری رنگهای مناسب در تزیین و وسایل تزیینی و تناسب آن با روحیات، شغل و وضعیت اقتصادی و اجتماعی افراد.
	تهیه، ساختن و آماده سازی وسایل تزیین منزل متناسب با دست آوردهای بومی و منطقه ای	وسایل تزیین بومی و منطقه ای	روش تهیه، ساختن و آماده سازی برخی از وسایل تزیین منزل متناسب با دست آوردهای بومی و منطقه اتاق خواب کودک و نوجوان، عروسک جاجورایی و...)

جدول هدف مفاهیم ورنوس محتوای واحد پوشاک پایه اول (انتخابی)

(... ( ))			
( )			
(.....)			
) : ( ) (.....)			
(.....)			
(.....).....			.....
(.....)			
(.....)			
(.....)			
(.....)			
(..... : (			)

جدول هدف مفاهيم ورنوس محتوای واحد برق پایه دوم (الزامی)

	مفاهيم	
-	برق	
-		
	بار الكتريكي منبع الكتريسيته-جريان-ولتاژ- مدار-هادی- عايق	
( ) ( ) ( ) ( ) :	انواع نیروگاه انتقال برق	
( )		
( )		
( ) :	اثر حرارتی اثر شیمیایی اثر مغناطیسی	
( ) :		
( ) :		
( ) :		
( ) :		
	برق گرفتگی	
( ) :	مخابرات كامپيوتر	
	ابزار های کاربردی	
	رسم یک مدار	
-	ساخت یک مدار	
-		
-		
	موتور الكتريكي	

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد دادوستد پایه دوم (الزامی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس مطالب
تذکره	<p>- آشنایی با اشکال مختلف دادوستد و اثر آن بر زندگی</p> <p>- آشنایی با فرایند دادوستد</p> <p>- آشنایی با برخی اصطلاحات دادوستد</p> <p>- آشنایی با نهادها و نحوه نظارت بر دادوستد</p> <p>- آشنایی با برخی دستورات دینی در دادوستد</p> <p>- آشنایی با برخی اسناد دادوستد</p> <p>- آشنایی با بعضی جریان‌های پیشرفت در دادوستد</p>	<p>تعریف دادوستد، بهای کالا</p> <p>نقد و نسیه</p> <p>نقش آفرینان دادوستد- خریدار- فروشنده- واسطه-</p> <p>بازار- عمده فروشی- خرده فروشی</p> <p>کالا- قیمت- استاندارد</p> <p>اتحادیه های صنفی- مبارزه با گرانفروشی</p> <p>فاکتور خرید- سند مالکیت</p> <p>حواله تحویل- قبض انبار</p> <p>خرید اقساطی- خرید اینترنتی- تجارت الکترونیکی</p>	<p>- تعریف دادوستد، بهای کالا و نحوه تعیین آن - نحوه پرداخت بهای کالا و خریداری شده - دادوستد نقد و نسیه</p> <p>- نقش آفرینان دادوستد- خریدار- فروشنده- واسطه- بازار- عمده فروشی- خرده فروشی- شبکه های توزیع کالا</p> <p>- کالا- قیمت- استاندارد- تحویل در محل- تحویل درب کارخانه- خدمات پس از فروش</p> <p>- اتحادیه های صنفی- نقش دولت در نظارت- استاندارد- نظارت از نظر بهداشت- مبارزه با گرانفروشی- حقوق مصرف کننده</p> <p>- احادیث مربوط به داد و ستد- اصول اخلاقی معامله- انصاف- مبارزه با کم فروشی</p> <p>- فاکتور خرید- سند مالکیت- حواله تحویل کالا- قبض انبار- قرارداد</p> <p>- خرید اقساطی- خرید اینترنتی- تجارت الکترونیکی</p>
تذکره	<p>- دسته بندی فعالیت های دادوستدی</p> <p>- تبیین رابطه بین فعالیت های دادوستدی</p> <p>- شناسایی نقش نهادهای نظارتی در امر دادوستد</p> <p>- تشخیص دادوستد های مولد و غیر مولد</p> <p>- تشخیص مشاغل کاذب از غیر کاذب</p> <p>- دسته بندی اسناد دادوستدی</p> <p>- دسته بندی معاملات با توجه به دستورات دینی</p>	<p>دسته بندی کالاها-</p> <p>نیاز مصرف کنندگان</p> <p>نظارت بهداشتی</p> <p>نظارت بر کیفیت- نظارت بر قیمت</p> <p>واسطه گری</p> <p>واسطه گری مفید- واسطه گری غیر مفید</p> <p>دسته بندی اسناد دادوستدی</p> <p>مشاغل کاذب</p> <p>دستورات دینی</p>	<p>- دسته بندی کالاها- مانند کالاهای صوتی و تصویری- پوشاک- لوازم التحریر- مفهوم بازار برای گروه خاص کالاها</p> <p>- کالاهای مورد نیاز مصرف کنندگان- کالاهای مورد نیاز تولید کنندگان- عمده فروشی و خرده فروشی</p> <p>- نظارت مورد نیاز در بازار و متولی هر کدام از نظارتها مثل نظارت بهداشتی- نظارت بر کیفیت- نظارت بر قیمت و...</p> <p>- تعریف واسطه گری از تولید به مصرف- واسطه گری مفید- واسطه گری غیر مفید</p> <p>- تعریف شغل- تعریف شغل کاذب- نمونه مشاغل کاذب و مفید</p> <p>- انواع اسناد دادوستدی- اطلاعات مندرج در هر سند و مورد استفاده آن</p> <p>- مشخصات دادوستدهای درست و نادرست از دید اسلام- نمونه هایی از دادوستدهای درست و نادرست در جامعه امروز</p>

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد غذا و بهداشت غذایی پایه دوم (الزامی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس محتوا
شناختی	آشنایی با اصول و اهمیت تغذیه و تاثیر آن در سلامت انسان	اصول تغذیه سلامت انسان	اهمیت تغذیه و تاثیر آن در بهداشت و سلامتی انسان ، اصول تغذیه
	آشنایی با انواع مواد غذایی و نحوه انتخاب آنها	انواع مواد غذایی	انواع مواد غذایی و هرم راهنمای غذایی ، آشنایی با برخی از مواد غذایی سالم و ناسالم مانند لبنیات، گوشت ،سبزیجات و...
	آشنایی با روش آماده سازی مواد غذایی و دفع یا بازیافت ضایعات آن		روش آماده سازی مواد غذایی و دفع یا بازیافت ضایعات آن
	آشنایی با کاربرد لوازم خانگی و روش کار با آنها برای نگهداری و تهیه مواد غذایی		لوازم خانگی متداول و روش کار با آنها برای تهیه مواد غذایی و نگهداری آن ها
	آشنایی با روش تهیه غذا	روش تهیه غذا	روش تهیه چند نمونه غذای ساده محلی
	آشنایی با برخی از مشاغل مرتبط با مواد غذایی		مشاغل مرتبط با مواد غذایی در سطح منطقه ای و ملی
	آشنایی با نکات ایمنی و بهداشتی در تهیه مواد غذایی	ایمنی و بهداشتی	نکات ایمنی و بهداشتی در تهیه مواد غذایی
	شناسایی برخی از مواد اولیه مناسب برای تهیه مواد غذایی		روش شناسایی مواد اولیه مناسب برای تهیه مواد غذایی
مهارتی	نگهداری برخی از مواد غذایی		روش نگهداری برخی از مواد غذایی
	آماده سازی و ارایه برخی از مواد غذایی برای تغذیه		آماده سازی و طبخ چند غذای ساده و ارایه آن
	توانایی رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در تهیه ، نگهداری و ارایه مواد غذایی		نکات ایمنی و بهداشتی در تهیه ، نگهداری و ارایه مواد غذایی

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد ساختمان پایه دوم (انتخابی)

حیطه	اهداف کلی آموزش	مفاهیم	رئوس محتوا
شناختی	1- نقش و اهمیت این رشته از ابتدای زندگی انسانها تا کنون با توجه به تحولات انجام شده		- - (- - - -) -
	2- آشنایی با محصولات ارائه شده و گوناگون که نقش حیاتی در زندگی انسان دارند 3- آشنایی با مواد و مصالح تشکیل دهنده محصولات و همچنین ابزارهای مورد مصرف در این رشته	؛	- - - -
	4- آشنایی با مراحل اجرایی ساختمان	-	- - - - (- -) -
مهارتی	1- انجام فعالیتهای مهارتی اصلی از جمله طراحی نقشه، ساخت و اجرا، کنترل و نظارت 2- انجام فعالیتهای مهارتی فرعی از جمله پیاده کردن نقشه، سازه های بتنی، فلزی، سفت کاری 3- انجام فعالیتهای مهارتی در استفاده از ابزارها و تجهیزات مربوطه		- - - - - - - -

جدول هدف مفاهیم و رئیس محتوای واحد فناوری و سیستم پایه دوم (انتخابی)

	-1		-1
	-2		
	-3		-2
	-4		-3
			-4
			-5
			-6
			-7
	-1		-1
-		-	
	-2		-2
-		-	
	-3		-3

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد کار با فلز پایه سوم (الزامی)

حیطه	اهداف	مفاهیم	محتوا	
دانشی	آشنایی یا جایگاه صنایع فلزی و تاثیر آن بر زندگی انسان	صنایع فلزی	همراه بودن فلزات با زندگی بشر (ساختمان سازی، انواع وسیله های نقلیه-وسایل خانگی-وسایل و ابزار پزشکی-انواع ابزار آلات صنعتی-وسایل زینتی و...)	
	آشنایی با فرآیند تولید فلز و محصولات ساده فلزی	فرایند تولید فلز محصولات ساده فلزی	معادن منبع اصلی فلزات در طبیعت، استخراج از معادن (به صورت خلاصه) فلزات گرانبها، فلزات متداول در زندگی امروز (آهن، آلومینیوم و...) توضیح کوتاه از تولید آهن، طراحی مصنوعات بر پایه نیاز تامین مواد اولیه، آغاز به ساخت و ارزیابی (تامین کردن نیاز، وجود استحکام کیفیت، زیبایی، اقتصادی)	
	آشنایی با انواع مواد مصرفی متداول در تولید مصنوعات فلزی	مصنوعات فلزی	ورق، میله گرد، انواع پروفیل، مقاطع مختلف، نبشی، سپری، لولا و.....	
	آشنایی با کاربرد چند نوع ابزار دستی و دستی برقی ساده در صنایع فلزی	ابزار دستی و دستی برقی ساده	معرفی و کاربرد برخی قیچی های مختلف، برش ورق، میله گرد، نبشی، اهره برقی و دستی، سنگ ساب و دستگاه سنگ سنباده رومیزی دستی و برقی، دالر برقی و دستی، دستگاه جوش (ترانس جوشکاری)، نقطه جوش، جوش گاز، سوهان فلز ساب	
	آشنایی با مشاغل مربوط به صنایع فلزی و امکان ادامه تحصیل در این رشته و سایر رشته های مرتبط		ساخت انواع وسایل اداری، تابلوهای صنعتی، اطاق های فلزی (اعم از اتومبیل و واگن ها و...)	
	مهارتی	اندازه گیری و اندازه گذاری روی فلز	اندازه گیری اندازه گذاری روی فلز	روش اندازه گیری با متر فلزی و اندازه گذاری روی فلز با سوزن خط کش و شیوه خواندن کولیس ها
		کاربرد ابزارهای ساده دستی و دستی برقی ساده برای تولید محصولات فلزی	ابزارهای ساده دستی و دستی برقی ساده	صاف کردن یک میل گرد 3 میلیمتری به وسیله چکش و سندان بریدن ورق های نازک با قیچی دستی-بریدن یک تسمه-بستن قطعه گاز به گیره و بریدن یک تسمه آهنی 4*20 با اهره دستی، سوهان کاری قسمت بریده شده
طراحی و ساخت محصولات فلزی و انتخاب مواد اولیه			ساخت در باز کن نوشابه ها، شابلن و.....، جوش کاری ساده روی تسمه با ضخامت 5 میلیمتر به بالا (آهنی)	
استفاده از وسایل ایمنی و....		وسایل ایمنی روپوش کار، دستکش، ماسک ضد اشعه	استفاده از روپوش کار، دستکش، ماسک ضد اشعه، گوشی و ماسک تنفسی حسب مورد	

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد خودرو پایه سوم (انتخابی)

حیطه	اهداف	مفاهیم	محتوا
دانشی	آشنایی یا جایگاه خودرو و صنایع خودروسازی و تاثیر مثبت و منفی آن در زندگی انسان	صنایع خودروسازی	لزوم استفاده از خودرو در دنیای امروز، مرتبط بودن پیشرفت صنایع خودرو با سایر صنایع و وجود صنایع خودروسازی معتبر در کشورهای صنعتی، ایجاد سهولت در زندگی در صورت رعایت قوانین، تاثیرات آلودگی هوا، ترافیک های سنگین و تصادفات بر زندگی و خسارات مادی و معنوی آن
	آشنایی با بخش های مختلف یک خودرو سواری و عیوب ظاهری	عیوب ظاهری	معرفی سیستم تولید قدرت و هدایت فرمان در خودرو به صورت اجمالی همچنین عیوب ظاهری که می تواند به سهولت تشخیص داده شود (عیب های ظاهری در بخش های سه گانه مورد استناد به بالا)
	آشنایی با چند نوع ابزار ساده دستی برای کارهای ساده خودرو	ابزار ساده دستی	معرفی چند شغل در تولید اتومبیل، امور تعمیرات و سرویس، خدمات جنبی و تزئینی
مهارتی	تشخیص و توانایی قرائت شماره بدنه (شاسی) و موتور خودرو	شماره بدنه و موتور خودرو بدنه خودرو	مشخص نمودن محل نصب شماره بدنه خودرو (شماره های روی اتاق)، محل حک نمودن شماره موتور خودرو، شیوه قرائت آن، تشخیص صحت شماره (اصلی بودن) و تطبیق با کارت خودرو،
	توانایی کنترل روغن موتور، ترمز، کلاچ، آب رادیاتور و کامل نمودن حجم آن	روغن موتور آب رادیاتور	چگونگی خواندن شماره روغن معمولی (زمستانی و تابستانی) روغن های اتوماتیک، روغن ترمز و کلاچ محل اندازه گیری روغن موتور، معرفی گیج روغن و چگونگی بررسی میزان روغن روی آنها تشخیص کسری روغن کلاچ و ترمز و نحوه تکمیل آن، رعایت اصول ایمنی برای باز کردن درب رادیاتور در اتومبیل های مختلف و نحوه تکمیل کسری آب آن
	تعویض لاستیک پنجر شده با لاستیک زاپاس اندازه گیری و تنظیم باد	تعویض لاستیک جک	چگونگی استفاده از جک اتومبیل - باز کردن و بستن چرخها و تعویض لاستیک خودرو - استفاده از درجه باد (فشار سنج) تراز اندازه باد لاستیک ها
		درجه باد تراز اندازه باد لاستیک ها	

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحداشتغال و کار آفرینی پایه سوم(الزامی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس محتوا
شناختی	با مفهوم و اهمیت شغل و اشتغال آشنا شود	اشتغال شغل	مفهوم و اهمیت شغل و اشتغال، وضعیت افراد شاغل از نظر اشتغال(استخدام شده، خویش فرما)، مفهوم کسب و کار خانگی
	مفهوم و اهمیت کارآفرینی را بیان کند.	کارآفرینی	مفهوم کارآفرین و کارآفرینی و اهمیت کارآفرینی
	با طبقه بندی مشاغل آشنا شود	طبقه بندی مشاغل	طبقه بندی مشاغل (حرفه، شغل، هرم شغلی و مهارتها و درجات آن)، تهیه جدولی برخی از مشاغل مهم منطقه
	با ویژگی های کار آفرینان موفق آشنا شود	کار آفرینان موفق	ویژگی های افراد موفق
	با مفاهیم عرضه، تقاضا و بازار یابی محصولات تولیدی و خدماتی آشنا شود	عرضه تقاضا بازار یابی	مفاهیم عرضه، تقاضا و بازار یابی محصولات تولیدی و خدماتی
	با مراحل برنامه ریزی شغلی و طرح شغلی آشنا شود	برنامه ریزی شغلی	مراحل برنامه ریزی شغلی، طرح شغلی و فرایند اشتغال مولد
	با اهمیت و ضرورت قانون گرایي در کسب و کار آشنا شود	قانون گرایي	اهمیت و ضرورت آشنایی با قوانین و مقررات مرتبط با کسب و کار و رعایت آن ها
مهارتی	توانایی شناسایی برخی از کار آفرینان موفق منطقه و بررسی عوامل موفقیت آنها کسب کند...	کار آفرینان موفق	شناسایی سه نفر از کار آفرینان موفق منطقه از نظر کسب دانش، در آمد و بررسی عوامل موفقیت آنها
	توانایی بررسی و ارزیابی چند کسب و کار خانگی در منطقه را کسب کند.	کسب و کار خانگی	بررسی و ارزیابی چند کسب و کار خانگی در منطقه
	توانایی ارایه طرح راه اندازی یک کسب و کار خانگی را بدست آورد.	طرح راه اندازی یک کسب و کار خانگی	روش ارایه طرح راه اندازی یک کسب و کار خانگی
	برخی از جنبه های استعداد خود را در رابطه با اشتغال شناسایی کند		شناسایی برخی از استعداد خود در رابطه با اشتغال

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحد تدبیر منزل پایه سوم (الزامی)

رئوس محتوا واحد تدبیر منزل	مفاهیم	اهداف کلی آموزش	حیطه
<p>ویژگی ها، توجهات و مراقبت های ضروری از والدین و سایر افرادی که در خانواده زندگی می کنند.</p> <p>- حقوق و تکالیف فردی و مشارکتی والدین، فرزندان، خواهران و برادران</p> <p>- رعایت حقوق یکدیگر و احترام متقابل</p> <p>- آرامش و امنیت اجتماعی و معنوی</p> <p>- آراستگی، بهداشت و سلامت</p> <p>- ارتباطات اجتماعی</p> <p>- منابع درآمد و استفاده بهینه از امکانات مادی خانواده (اقتصاد خانواده)</p> <p>- مشارکت در اداره امور منزل (خانه داری)</p>	<p>ویژگی ها، تفاوتها و نیازها حقوق و وظایف افراد خانواده</p> <p>حقوق و تکالیف - آرامش و امنیت اجتماعی</p> <p>رعایت حقوق یکدیگر - ارتباطات اجتماعی</p> <p>امکانات مادی خانواده - مشارکت در اداره امور</p> <p>تحکیم و حفظ بنیان خانواده - خانه و خانواده</p> <p>رکن و وزیر بنای</p>	<p>1- مهمترین ویژگی ها، تفاوتها و نیازهای هر یک از افراد خانواده را می داند (با توجه به سن، جنس، جایگاه)</p> <p>2- حقوق و وظایف فردی و اجتماعی خود را می داند.</p> <p>3- توانایی تشخیص، تجزیه و تحلیل وظایف فردی و اجتماعی خود را در خانواده کسب می نماید (حال و آینده)</p> <p>4- خانه و خانواده را به عنوان رکن و وزیر بنای سایر نهادهای اجتماعی می شناسد.</p> <p>5- به تحکیم و حفظ بنیان خانواده علاقه نشان می دهد.</p>	شناختی
( )	-	-	مهارتی
-	-	-	مهارتهای مربوط به امور منزل (خانه داری) را اجرا می کند.
-	-	مهارتها	-
( )	-	-	-
(...)	-	-	-
(, ,)	-	-	-
-	-	-	-

جدول هدف مفاهیم و رئوس محتوای واحدها دامپروری و صنایع تبدیلی پایه سوم (انتخابی)

حیطه	اهداف جزئی	مفاهیم	رئوس مطالب
تربیت و پرورش	<p>آشنایی با دامپروری و صنایع تبدیلی</p> <p>آشنایی با انواع دامهای پرورشی</p> <p>آشنایی با وضعیت فعلی دامپروری و صنایع غذایی</p> <p>آشنایی با اصول پرورشی دام</p> <p>آشنایی با فرآوری محصولات لبنی و گیاهی متناسب با منطقه</p> <p>آشنایی با جایگاه و برخی از تجهیزات پرورش دام</p> <p>آشنایی با برخی از مشاغل دامپروری و صنایع تبدیلی</p> <p>آشنایی با نکات ایمنی و بهداشتی در مینه دامپروری و صنایع تبدیلی</p>	<p>دامپروری</p> <p>صنایع تبدیلی</p> <p>طیور</p> <p>محصولات دامی</p> <p>اصول پرورش دام</p> <p>تجهیزات پرورش</p> <p>مشاغل دامپروری</p> <p>ایمنی و بهداشتی</p> <p>بیماری های مشترک</p>	<p>دامپروری و شاخه های آن ، اهمیت دامپروری از نظر اقتصادی ، اجتماعی ، مفهوم صنایع تبدیلی و شاخه های آن ، اهمیت صنایع تبدیلی از نظر اقتصادی و اجتماعی</p> <p>شناسایی انواع دام و مشخصات مهم آنها (گاو-گوسفند-شتر-گوشتی-شیری-اسب-چه طیور-شتر مرغ-مرغ گوشتی و تخم گذار-بلدر چین-زنبور عسل-آبزیان (ماهی-میگو-صدف)</p> <p>وضعیت فعلی دامپروری در ایران (دام-طیور-زنبور عسل-آبزیان) مصرف سرانه محصولات دامی-وضعیت فعلی صنایع تبدیلی در ایران</p> <p>اصول پرورش دام (تغذیه تیمارمراقبت های بهداشتی از دام)</p> <p>فرآوری محصولات لبنی و گیاهی-روش تهیه ماست و پنیر-خشک کردن محصولات باغی مانند تهیه کشمش از انگور</p> <p>جایگاه و برخی از تجهیزات پرورش دام (گاو داری-بهاربند-سیلوی-علوفه-اصطبل-سالن پرورش مرغ-سالن جوجه کشی-استخر پرورش ماهی-آبشخور-شیر دوش-آسیاب-میکسر-فن-دانخوری-آبخوری-کندو)</p> <p>آشنایی با برخی از مشاغل دامپروری (گاو داری-گوسفند داری-پرورش اسب-مرغ داری-پرورش ماهی و میگو-کشتارگاه-تهیه خوراک دام) آشنایی با برخی از مشاغل صنایع تبدیلی (کنسرو-ماست بندی-پنیر سازی و...)</p> <p>نکات ایمنی و بهداشتی برای پرورش دام و تولید و عرضه محصولات دامی ، بیماری های مشترک دام و انسان - جلوگیری از آلودگی تولیدات پروتئینی-لبنی-کنسرو</p>
تربیت و پرورش	<p>شناسایی انواع دام</p> <p>فرآوری محصولات دامی و گیاهی</p> <p>توانایی مراقبت از دام ها</p>	<p>مرغ گوشتی و تخم گذار</p> <p>محصولات دامی و گیاهی</p> <p>خشک کردن</p> <p>مراقبت دام</p>	<p>مشاهده برخی از انواع دام و بررسی و ثبت مشخصات مهم آنها (گاو-گوسفند-شتر-گوشتی-شیری-اسب-اسب چه) (طیور-شتر مرغ-مرغ گوشتی و تخم گذار-بلدر چین-زنبور عسل-آبزیان (ماهی-میگو-صدف)</p> <p>فرآوری محصولات دامی و گیاهی متناسب با منطقه مانند تهیه ماست-پنیر-تهیه شیره از انگور</p> <p>خشک کردن محصولات باغی مانند تهیه کشمش</p> <p>مراقبت دام (مقید کردن-تغذیه-تیمار) متناسب با منطقه</p>

جدول هدف مفاهيم ورتوس محتواى واحدالکترونیک پایه سوم(انتخابی)

	مفاهيم		
<p>( )</p> <p>-</p> <p>( )</p> <p>-</p> <p>(...)</p>	<p>علم الکترونیک</p>		
<p>....</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>قطعات الکترونیکی</p>		<p>-</p> <p>-</p>
<p>:</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>(...)</p>			

اصول حاکم بر یاددهی یادگیری

یاددهی-یادگیری در جریان کلاس و تدریس دروس فرایندی متعامل و مشارکت خواه است دانش آموزان در این فرایند نقش اصلی را بر عهده دارند، زیرا دروس باید توسط آنها یادگرفته و در زندگی به کار بسته شوند. لذا این فرایند باید از اصولی مطابق با نیازهای دانش آموزان و محتوا پیروی کند. فرآیند یاددهی-یادگیری در آموزش حرفه و فن از اصول زیر پیروی می نماید.

-1

-2

-3

-4

-5

-6

-7

-8

-9

( )

:

-

60 :

:

.....

.....

....

-

(1)

: (- -)

3

-1

-2

-3

- -

( )

-4

(2)

:

-1

-2

روشهای اشاعه ی برنامه درسی:

با توجه به ویژگی های برنامه درسی جدید از جمله تنوع موضوعات والزامی انتخابی بودن واحدهای درسی اشاعه واطلاع رسانی در خصوص این برنامه وتوجیح مجریان از اهمیت خاصی برخوردار است به همین دلیل لازم است که برنامه به طرق مختلف اشاعه وبه اطلاع مجریان برسد.

1- توجیه برنامه در همایش برای مدیران مدارس راهنمایی به صورت متمرکز وغیر متمرکز برای دبیران حرفه وفن -ومعاونان آموزشی -کارشناس مسئول راهنمایی-سرگروه های آموزشی درس حرفه وفن

2-توجیه برنامه از طریق سایت گروه

3-توجیه برنامه در دوره های تامین مدرس برای آموزش دبیران درس

4-استفاده از وسایل ارتباط جمعی مانند شبکه های تلویزیونی ،رادیو ومجلات رشد

5-نشریه نگاه

ویژگی های تولید کنندگان

الف:محتوا

برنامه درسی حرفه وفن از ویژگی های خاصی برخوردار است از جمله تلفیق موضوعات در زمینه های فنی در موضوعات مهارتی وفنی لذا تولید کنندگان محتوا باید از ویژگی های زیر برخوردار باشند.

1-داشتن سابقه تولید محتوا در آموزش وپرورش

2-آشنایی با ویژگی های دانش آموز 11تا14سال

3-داشتن سابقه تدریس در مدارس یا هنرستانهای مرتبط با درس حرفه وفن

4-آشنایی با روشهای تلفیق در محتوا (تلفیق رویکرد فرهنگی-تربیتی-مهارتهای زندگی و...) در موضوعات درس

ب: سی دی های آموزشی

در س آموزش حرفه وفن با توجه به ماهیت محتوا بیشتر بر مهارتهای ساده ودست ورزی تاکید داردونیازمند انواع نرم افزار های آموزشی می باشد وقصد دارد که دانش آموزان را با دنیای کار آشنا سازند واز طرفی کمبود امکانات ومحدودیت ها ومشکلات موجود بر سر راه بازدید دانش آموزان از مراکزتولیدی وصنعتی

و خدماتی و کشاورزی و... را در بر دارد. به نظر می رسد که نرم افزارهای آموزشی مناسبی توسط افراد ذی صلاح باید تولید شود تا تحقق اهداف برنامه درسی را میسر سازد. از طرفی تولید این نرم افزارها می تواند تا حدود مشکل کمبود ابزار نیز برطرف نماید.

تولید کنندگان سی دی های آموزشی و سایر نرم افزارها درس آموزش برای حرفه و فن علاوه بر داشتن ویژگی های تولید کنندگان محتوا باید با روشها و نرم افزارهای تولید محتوای آموزشی مهارتی و عملی نیز آشنا باشند. و این ابزار را متناسب با محتوای درس تولید کنند.

پ: کمک آموزشی

این درس با توجه به کمبود نیروی انسانی متخصص ماهیت خاص محتوا و مشکلات اجرایی نیازمند تولید نرم افزارها، کتب، کیت های آموزشی خاص و فیلم های آموزشی، میز کار الکترونیکی جهت کمک به معلم در تدریس و دانش آموزان در یادگیری می باشد. که در صورت تولید به تحقق اهداف درس کمک موثری خواهد کرد.

ویژگی های تولید کنندگان موارد فوق به شرح زیر می باشد:

- 1- مخاطب شناسی: در درس آموزش حرفه و فن مخاطبان عبارتند از دبیران، دانش آموزان و اولیا که نسبت به جایگاه و اثرات تربیتی این درس بی اطلاع بوده و اهمیت کمتری برای آن قائل هستند
- 2- شناخت جایگاه درس حرفه و فن در مجموع دروس
- 3- آشنایی با اهداف، رویکرد و محتوای درس

ویژگی های ارزیابان برنامه درسی

الف: ویژگی ها

- 1- تخصص در سنجش و ارزیابی برنامه ریزی درسی آموزشی در حد کارشناسی ارشد
- 2- داشتن سابقه ارزشیابی حداقل 2 برنامه درسی در آموزش عمومی و یا فنی و حرفه ای و کاردانش
- 3- داشتن سابقه تدریس ترجیحا در آموزش و پرورش و یا درس سنجش و ارزشیابی در دانشگاه و یا مراکز تربیت معلم

صلاحیت های حرفه ای دبیران

علاوه بر داشتن صلاحیت های عمومی صلاحیتهای ویژه ای نیز برای دبیران این درس لازم است. بعضی از این صلاحیت های ویژه عبارتند از:

1- داشتن فوق دیپلم ولیسانس در رشته حرفه وفن

2- طی دوره های ضمن خدمت مرتبط با برنامه ی جدید و تسلط به موضوعات مورد تدریس

3- داشتن گواهینامه ICDL

4- داشتن مهارت استفاده از انواع ابزار و مواد

5- آشنایی با روشهای فعال تدریس و ارزشیابی از آن

ارزشیابی مستمر ناظر بر اصل جریان و مداومت در برنامه ریزی درسی است. این اصل تاکید دارد که چنانچه علوم و تکنولوژی مرتبط با محتوای درس تغییر نموده و یا نوآوری در زمینه های فوق اتفاق بیافتد این برنامه مورد بازنگری قرار خواهد گرفت و متناسب با تغییرات به روز خواهد شد. فرآیند تغییر و به روز آوری بر اساس ضوابط و معیارهای شورای عالی و سازمان پژوهش و... خواهد بود.

موانع و مشکلات اجرا:

1- یادگیری درس حرفه و فن متکی و مستلزم استفاده از ابزار و مواد گوناگون از جمله رایانه و انواع کیت های وسایل کار است. لذا مدارس باید مجهز به این ابزار باشند در صورت عدم وجود ابزار لازم، اهداف درس محقق نخواهد شد.

2- تدریس درس حرفه و فن و تحقق اهداف آن مستلزم بکارگیری نیروی انسانی ماهر در حوزه ی حرفه و فن است و عدم تدارک آموزشهای لازم بخصوص در بخش عملی مشکلات و موانعی را در راه تحقق اهداف ایجاد خواهد کرد.

3- درس آموزش حرفه و فن از جمله دروسی است که رویکرد آن مهارتی و علاوه بر وجود فعالیتهای عملی، درس رایانه نیز در آن گنجانده شده لذا جهت تحقق اهداف آن مدارس می بایست دارای فضای کارگاهی مناسب باشند عدم وجود کارگاه تا کنون صدمات زیادی را به تحقق این درس وارد کرده .

جدول ابزار وسایل مورد نیاز کارگاههای درس آموزش حرفه و فن

نام واحد و وسیله	مشخصات فنی	تعداد	ملاحظات
دامپروری			
دانخوری مرغ	ناودانی	1	
آب خوری مرغ	استوانه ای	1	
قفس مرغ	با گنجایش 4 قطعه مرغ	1	
مخزن آب	100 لیتری پلاستیکی	2	در صورت تناسب منطقه برای پرورش آبزیان
کشاورزی پرورش گل و گیاه زینتی			
بیلچه		8	
فرغون		1	
شن کش		4	
کلوخ خرد کردن	دستی با دسته بلند	2	
میخ نشا		4	
گلدان	در اندازه های کوچک و متوسط سفالی	هر کدام 10 عدد	
چنگک		4	
سمپاش دستی		4	
بیل باغبانی		4	
آبپاش دستی		4	
آبپاش	سر شیلنگی	2	
جعبه کاشت	30*60 با عمق 15 سانتی متر	4	
غذا و بهداشت مواد غذایی			
اجاق گاز	سه شعله رومیزی-ترموستات دار	1	
یخچال کوچک	7یا9 فوت	1	در صورت نبود از یخچال مدرسه استفاده کنید.
فندک	گازی	1	
آسیاب مخلوط کن	همه کاره	1	
آب میوه گیری		1	
ترازوی آشپزخانه		1	
کارد آشپزخانه		1	
ملاقه		2	
کف گیر		2	

	1		قابلمه
	2	كوچك و متوسط	ماهي تابه
	1		رنده
	1	غذا خوري	قاشق و چنگال
	1		پيمانہ آشپزخانه
	2	براي يخچال	بطري آب
	1		ليوان
	1	غذا خوري و ميوه خوري	بشقاب
	1	2 ليترى	كترى
	1		قورى
	1	4 ليترى	سماور
واحد كشاورزى 2 (تعداد گروههاى 10 نفره)			
			جعبه نشا
			گلدان
يا كيسه نايلوني به جاي گلدان			بيلچه
			چنگ
			بيل
			شن كش
			قيچي باغبانى
حسب ضرورت چسب پيوند ونخ و نوار نايلوني			چاقو پيوند زنى
			آب پاش
		1 و 2 ليترى	آب فشان
			شلنگ آب
			غربال
			دما سنج
براي پوشش روي گلدان و جعبه بذر كارى			نايلون و كيسه نايلوني شفاف
براي زباله و ضايعات			كيسه نايلون
			دماسنج
			اره تر بر و خشك بر
			ذره بين با درشت نمايى بالا
			بذر گل و سيزيجات
			قلمه (شاخه)
			ماسه شسته دانه ريز
			خاك رس
			خاك برگ پوسيده و كود پوسيده

	10		
	10		
	10		
	10		
	10		
	10		
	1		
	4		( )
	100		
	10		
	10		
	3		
	1		
	1		( )
	3		
			1/5 1
	5		
	"		
	5		
	"		
	"		

	"		
	"		
	"		
	"		
	"		
	"		
	"		100*70
	"		
	"		( )
	"		)
	"		)..
	"		
	5		
	"		
	"		
	"		
	"		
	"		T
	3		
	1		

	به تعداد دانش آموزان		
	به تعداد دانش آموزان		
	به تعداد دانش آموزان		1/5 1/2
	5		
	5		
	5		
	5		
	5		
	5		
	5		
			3 2/5
			2 1/5
	5		( )
	5		60*40
	5		
	1		
	3		

	5		
	5		
	5		( )
	5		( )
	5		
	5		
	5		
	5		
	5		
	2		

:

( )

DVD CD

XP

Office

Internet Explorer

(...)

(... Real Player Power DVD)

-

-

-

-

-

-

-

-

-

:

منابع:

اسناد ومدارک بالا دستی

1-سند چشم انداز 20ساله کشور

2-سند برنامه درسی ملی نگاشت سوم

3-اهداف شورای عالی

4-منشور سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی کشور

5-منشور دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

اسناد ومدارک پایین دستی مورد استفاده در تدوین

1-ارزشیابی از برنامه درسی آموزش حرفه و فن دوره راهنمایی تحصیلی /زنده یاد عبدا...نصیری سال 82-81کد7/99

2-بررسی ارزشیابی میزان تحقق اهداف (نتایج مطلوب ومورد انتظار) درس آموزش حرفه و فن دوره راهنمایی با تاکید بر فرایند اجرای برنامه /دکتر محسن اسلامی، 1383کد7/177

3-مقایسه تطبیقی برنامه درسی شناخت حرفه و فن دوره راهنمایی تحصیلی کشور ایران با دروس مشابه در نظامهای آموزش عمومی چند کشور جهان به منظور دستیابی به یک

رویکرد آموزشی و اصول و روشهای معین/مجری :محمودمعافی کد:1/122

4-گزارش ارزشیابی برنامه جدید درس آموزش حرفه و فن سال سوم راهنمایی تحصیلی 1381-1380در فرایند اجرای آزمایشی.

5-ارزشیابی از اجرای آزمایشی درس آموزش حرفه و فن دوم راهنمایی سال تحصیلی 80-79 4-گزارش ارزشیابی از اجرای آزمایشی کتاب جدید التالیف آموزشی حرفه و فن سال اول

دوره راهنمایی

6-نظرات رسیده از دبیران ودانش آموزان وپیشنهادات مطرح شده از سوی آنان

7-مجموعه نظرات ارائه شدهدر سمینارها ونشست ها با دبیران حرفه و فن

8-گزارش جلسه نقد وبررسی کتب حرفه و فن 87/6/25بخش پیشنهادات وانتقادات

9-گزارش نقد وبررسی کتب وبرنامه درسی حرفه و فن با حضور 62نفر از نمایندگان استانها

10-مقالات چاپ شده در مجلات رشد در خصوص برنامه درسی حرفه و فن

11-در خواست ارگانها وسازمانهای مسئول مانند محیط زیست -جهاد کشاورزی و....